

6. Παιχνίδι και Μουσική: Από τη γενική παιδαγωγική στη μουσικοπαιδαγωγική θεώρηση

Νίκος Θεοδωρίδης

Στο άρθρο παρουσιάζεται αρχικά η ανασκόπηση της βιβλιογραφίας που αφορά το παιχνίδι στην εκπαιδευτική διαδικασία. Αναδεικνύεται η αξία του παιχνιδιού την οποία επιβεβαιώνουν πολλές επιστημονικές περιοχές -όπως η παιδαγωγική, η ψυχολογία, η ψυχανάλυση, η κοινωνιολογία, η ανθρωπολογία- συνδέοντάς την με διαφορετικές θεωρήσεις για το παιχνίδι ως περιεχόμενο, αντικείμενο, διαδικασία και νόημα (Αυγητίδου, 2001). Στη συνέχεια γίνεται αναφορά στο μουσικό παιχνίδι, τόσο στη ζωή του παιδιού όσο και στη μουσική εκπαίδευση. Παρουσιάζονται ορισμοί και οφέλη του μουσικού παιχνιδιού, η τυπολογία μουσικών παιχνιδιών συμπεριλαμβανομένων και των νέων μορφών μουσικών παιχνιδιών υπό την επίδραση της τεχνολογίας. Το άρθρο καταλήγει στον ρόλο του εκπαιδευτικού στα ελεύθερα και στα δομημένα μουσικά παιχνίδια. Τελειώνοντας, παρατίθενται προτάσεις οι οποίες προκύπτουν από τη σύγχρονη βιβλιογραφία και τις απόψεις του συγγραφέα για τη αξιοποίηση των μουσικών παιχνιδιών κατά την εκπαιδευτική διαδικασία. Οι προτάσεις αυτές αφορούν τις ενέργειες, τις ικανότητες και τις στάσεις του εκπαιδευτικού που μπορούν να επιδράσουν στην αξιοποίηση όλων των μορφών των μουσικών παιχνιδιών.

Λέξεις κλειδιά: μουσικό παιχνίδι, ελεύθερο παιχνίδι, δομημένο παιχνίδι

Γενική - Παιδαγωγική θεώρηση

Ορισμοί, αξία, τάσεις

Το παιχνίδι, μια από τις βασικότερες διαστάσεις της ανάπτυξης του ανθρώπου, θεωρείται συχνά συνώνυμο με τον τρόπο ζωής, την επιθυμία για τη στιγμή που περνάει και αυτήν που ακολουθεί, την όρεξη για την ίδια τη ζωή (Θεοδωρίδης, 2004· Μωρουά-Μπουσκέ, 1992). Πολλοί επιστήμονες παρομοίασαν τη στιγμή μιας μεγάλης ανακάλυψής τους με τη χαρά και τον ενθουσιασμό του παιδιού που παίζει. Ο Friedrich Schiller υποστηρίζει ότι «ο άνθρωπος είναι πραγματικός άνθρωπος μόνο όταν παίζει» και επισημαίνει ότι το παιχνίδι αποτελεί την κεντρική ιδέα της Αισθητικής Αγωγής (Schiller, 2004, σελ. 74). Για τον Ζαν-Πωλ Σαρτρ (Sartre, 1943), «...το παιχνίδι είναι μια δραστηριότητα κατά την οποία ο άνθρωπος καθορίζει ο ίδιος τις αξίες για τις ενέργειές του και διαμορφώνει τους κανόνες... και γι αυτόν τον λόγο αισθάνεται ελεύθερος και θέλει να χρησιμοποιήσει την ελευθερία του» (σελ.